

Harju maakonnas Kuusalu vallas Turbuneeme külas Akslikivi kinnistu eraldisel 1 sanitaarraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes 04.06.2025 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 15 ja keskkonnaministri 27.12.2006 määruse nr 88 „Metsa majandamise eeskiri” (edaspidi metsa majandamise eeskiri) § 22, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Akslikivi kinnistu (registriosa 2124850, katastritunnus 42301:003:1013) eraldisel 1 sanitaarraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 OÜ Vaseten (registrikood 10922982) esindaja Peter Janson esitas 04.06.2025 Keskkonnaametile metsateatise kahjustuse (tüvekahjurid kuusel) kohta Akslikivi kinnistul 0,79 ha suurusel alal. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr 50001135314 all.

09.07.2025 teostas Keskkonnaamet alal välitöö ning koostas metsakaitseeksperimenti (akt nr 10000018201) ja määras lähtuvalt puistu seisukorrast eraldisele 1 metsakaitseeksperimentiga sanitaarraie. Raieala on 0,79 ha ja hinnanguline raiemaht 35 tm.

Kavandatav raieala jääb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatele Lahemaa loodusalale ja Lahemaa linnualale ning siseriiklikult Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrusega nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Lahemaa rahvusparki Lahemaa piiranguvööndisse.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lg 15 ja metsa majandamise eeskirja § 22 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt

22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Akslikivi kinnistul kavandatakse Keskkonnaameti metsakaitseeksperimenti nr 10000018201 alusel sanitaarraiet 0,79 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 35 tm.

Sanitaarraie on hooldusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 2). Sanitaarraie eesmärgiks on nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude, samuti ohullikat mittekujutavate surevate või surnud puude metsast eemaldamine ning selle tegemine ei tohi ohustada elustiku mitmekesisust (MS § 28 lõige 7 punkt 3, § 31 lõige 3). Sanitaarraie korras on lubatud raiuda metsa majandamise eeskirja §-s 7 toodud tunnustele vastavaid puid, kusjuures puistu täius ei tohi langeda alla 30% (metsa majandamise eeskirja § 6 lõige 3).

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Akslikivi kinnistu asub Harju maakonnas Kuusalu vallas. Kavandatav raieala jääb alale, kus kehtib Loksa Vallavolikogu poolt 27.01.2000 kehtestatud Loksa valla üldplaneering¹ (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus kinnistu Loksa vallas), millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatava raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

¹ Kättesaadav: <https://www.kuusalu.ee/kehtivad-uldplaneeringud>.

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või kataastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või kataastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või kataastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Akslikivi kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspiirkonnas.

Kavandatava raieala mõjualas (milleks loetakse kuni 30 m)² ei ole registreeritud teisi kavandatavaid raieid (kehtivaid registrikandeid metsaregistris) ega muid tegevusi.

Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raiala asub karusambla-mustika kasvukohatüübis ning seal kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv kuuse enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning seal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandata raieala asub Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis. Lahemaa rahvuspark kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala koosseisu. Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on püsi- ja ajutise elupaiga kaitse, sh püsielupaiga, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi³ elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse (kaitse-

² Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmendid_lopparuanne_R1.pdf.

³ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>.

eeskirja § 18 lõige 2). Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 22.

Kavandatava raieala 30 m mõjualasse jäävad alad, kus on Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel registreeritud loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüübi vanad loodusmetsad (*9010) (edaspidi ka metsaelupaik) tunnustele vastavad metsaalad ning II kategooria⁴ kaitsealuse linnuliigi laanerähni (*Picoides tridactylus*) ja III kategooria⁵ kaitsealuse linnuliigi mustrahni (*Dryocopus martius*) elupaigad (registrikoodid vastavalt KLO9130982 ja KLO9130926).

Laanerähn on keskmise suurusega musta-valge kirju sulestikuga, isaslinnul on pealagi kollane. Elupaigana eelistab looduslikke kuuse enamusega puistuid. Mustrahni on Eesti suurim rähn, üleni musta sulestikuga ja punase pealaega. Elupaigana eelistab mustrahni suuri valgusküllaseid okasmetsi, männi-segametsi, kõrgetüvelisi hõredaid männikuid, raiesmikke ja põlendikke.

Kavandatava raieala 30 m mõjualasse jääb ka vääriselupaik nr 211544 (tüüp: kuusikud ja kuusesegametsad).

Kultuuriväärtuseid raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöörduvus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Kaitse-eeskirja järgi on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (kaitse-eeskirja § 22 lõige 3). Pinnast ei kahjustata, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või külmumata pinnaselt kaitseala valitseja nõusolekul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi– raiealal ja selle läheduses ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima– kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus– raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele ja Keskkonnaameti metsakaitseeksperimenti alusel, sanitaarraiet tehakse hukkunud ja vigastatud

⁴ II kategooria kaitsealused liigid on nimetatud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

⁵ III kategooria kaitsealused liigid on nimetatud keskkonnaministri 19.05.2004 määruses nr 51 „III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine”.

puude, mis paratamatult puistust lähiajal välja langevad, raieks⁶, puistu esimene rinne säilib ja täiust ei viida alla 30%. Kaitse-eeskirja § 22 lg 2 sätestab, et Lahemaa rahvuspargi piiranguvööndis raiete tegemisel tuleb säilitada koosluse looduslik tasakaal ning liigiline ja vanuseline mitmekesisus. Seega, raie ei mõjuta eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Kavandatava raieala läheduses (ca 25 m kaugusel) on registreeritud vääriselupaik nr 211544, mis paikneb riigiomandisse kuuluval Loksa metskond 373 maaüksusel (katastritunnus 35301:001:0253). Vääriselupaik on ala, kus kitsalt kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemise tõenäosus on suur (MS § 23 lõige 1). Riigimetsas asuvad vääriselupaigad on kaitse all, keskkonnaministri 04.01.2007 määruse nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused” § 26¹ kohaselt korraldab riigimetsas riigimetsa majandaja vääriselupaiga kaitset EELIS-es esitatud suuniste kohaselt ja seal on keelatud raie (välja arvatud erandkorras tehtav raie ja kujundusraie Keskkonnaameti nõusolekul), mis tagab vääriselupaiga kaitse. Kuna raietöid ei tehta vääriselupaiga alal (keelatud on ka kokkuvedu läbi vääriselupaiga) ja läheduses kavandatud raiega lagedat ala ei teki, siis vääriselupaigale olulist negatiivset mõju ei ole.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie ei mõjuta neid elemente oluliselt. Sanitaarraiet teostatakse 0,79 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 35 tm, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Lahemaa linnualal ja Lahemaa looduslal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktis 24 ja punkti 2 alapunktis 167.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁷ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui

⁶ Puistus leidub jalalseisvaid surnud puid ja tormimurdu. Kuuskedel on vana tugevat ulukikahjustust (sh II rinde kuuskedel), millega on kaasnenud tüvemädanikud, vähemal määral esineb vaiguniresid. Kaskedel on märgata tüvemädanikke põhjustavate seente viljakehi. Puistu tervete puude täius on alla 40%.

⁷Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN).

halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

Looduskaitseaduse (LKS) § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁸ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Sanitaarraie teostamisel säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala). Sanitaarraiega eemaldatakse hukkunud (valdavalt tuuleheide) ja vigastatud puud, mis paratamatult puistust lähiajal välja langevad. Kuna puistu esimene rinne säilib, siis vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Seega, metsamaastik ei killustu ja maastikuilme ei muutu oluliselt.

Raialal ei ole registreeritud Lahemaa loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe, kuid raieala 30 m mõjualasse jäävad Lahemaa loodusala kaitse-eesmärgiks oleva metsaelupaigatüübi *9010 (vanad loodumetsad) tunnustele vastavad metsaalad. Kuivõrd raiet ei tehta metsaelupaigas ning piirneval alal teostatava raie käigus puistu ülarinne säilib, siis ei saa antud juhul metsaelupaiga pindala väheneda, samuti ei halvene elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur.

Raialal ei ole registreeritud Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevate liikide elupaiku, kuid raieala 30 m mõjualasse jäävad laanerähni ja musträhni elupaigad, mille kaitse on Lahemaa linnuala kaitse-eesmärgiks. Liigi elupaigaks piiritletakse elupaigaks sobiv ja häirimistundlik metsaala ning väljaspool elupaika teostataval raiel liigile olulist mõju ei ole. Kavandatava raieala ja kaitsealuste linnuliikide elupaikade vahele jääb ca 25 m ala. Väljaspool laanerähni ja musträhni elupaiku nende läheduses tehtav raie ei mõjuta Lahemaa linnuala sellisel määral, et väheneks liikidele elupaigana sobiva ala suurus kaitsealal või halveneks elupaiga kvaliteet. Kuna raietöid ei viida läbi liikide piiritletud elupaigas, võib järeldada, et raietöödega seotud häiringud (nt tavapärane metsamasinate müra) ei kahjusta ka lindude pesitsemist. Seega, kavandataval raiel ei ole olulist negatiivset mõju laanerähnile ja musträhnile ning nende elupaikadele.

Puistu raiumine kavandataval raialal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaiksid negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud. Loodusdirektiivi elupaigatüüpidele vastavate alade kahjustamise vältimiseks tuleb elupaikade läbimist vältida, kuid juhul, kui muid alternatiive ei ole ja on vajadus läbi elupaigatüübi sõita, tuleb liikumisteed kooskõlastada kaardipõhiselt Keskkonnaametiga. Akslikivi kinnistul ja sellega lõunast piirneval kinnistul on ka varasemalt teostatud raieid, mistõttu on vähemalt osaliselt võimalik kasutada varasemate raiete käigus kasutuses olnud kokkuveoteid ning ida suunas vedades on võimalik vältida läbisõitu metsaelupaikadest.

⁸ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote.

Kuna kavandatava raiala 30 m mõjualas ja raialal ei asu Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis. Mõju Lahemaa rahvuspargi kaitse-eesmärkidele, mis kattub Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkidega (metsaelupaiga *9010, laanerähni ja mustrahni kaitse), on käsitletud punktis 3.3.1.2.

Kavandataval raialal ja selle 30 m mõjualas ei ole registreeritud muid kaitstavaid loodusobjekte.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandataval raiel Akslikivi kinnistul ei ole olulist mõju (sh kumulatiivset). Sanitaarraiet tehakse Keskkonnaameti metsakaitseeksperimenti alusel lähtuvalt puistu tervislikust seisundist ning raie käigus eemaldatakse vigastatud ja hukkunud puud, puistu täiust ei viida raiega alla 30%. Teadaolevalt ei kavandata raialal ega selle lähikümbruses muid tegevusi, millega Akslikivi kinnistul kavandatud raiete mõju võiks kumuleeruda.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt kaitse-eeskirja § 22 lõikele 3 on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (kaitse-eeskirja § 4 kohaselt Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab.

Metsa majandamise eeskirja § 7 kohaselt võib sanitaarraie korras raiuda:

- 1) surnud puid;
- 2) väliselt nähtava tüvemädanikuga ja tüvemädaniku tekitajate viljakehaga puid;
- 3) puid, millel on juurepessu kahjustusega seotud tugev vaiguvool;
- 4) tüvekahjuritest asustatud puid;
- 5) puid, millel enam kui pool võra on pöördumatult kahjustatud, ja kuiva ladvaga puid;
- 6) puid, millel on põlenud juurekaela piirkond ja selle ümbruses paiknev metsakõdu;
- 7) kuuski, mille koor on puiduni kahjustatud vähemalt 10% ulatuses tüve ümbermõõdust ja teiste liikide puid, mille koor on kahjustatud vähemalt 30% ulatuses tüve ümbermõõdust;
- 8) tormiheidet, tormimurdu ja tormi vaalitud puid ning lumemurdu ja lume vaalitud puid.

Raie on lubatud metsakaitseeksperimenti nr 10000018201 alusel, mh mitte ületades eksperimenti märgitud raiemahtu.

Vastavalt metsa majandamise eeskirja § 6 lõikele 3 ei tohi sanitaarraie käigus puistu täius langeda alla 30%.

LKS § 55 lõikest 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Raiete tegemisel Lahemaa rahvusparki piiranguvööndis tuleb säilitada koosluse looduslik tasakaal ning liigiline ja vanuseline mitmekesisus (kaitse-eeskirja § 22 lõige 2). MS § 28 lõige 7 punkti 3 kohaselt ei tohi sanitaarraie tegemine ohustada elustiku mitmekesisust. Soovitav on säilitada osa surnuid ja surevaid puid, jalalseisvaid puutüükaid, lamapuitu, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure rinnasdiameetriga (üle 40 cm) või ebatavalise kasvuga puid. Sellised elemendid metsas võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka liigilist ja vanuselist mitmekesisust.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Heidi Salujõe
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond